

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hir. Ő felsége a király *Tavi* Gusztáv miniszteri tanácsosi czimmal felruházott főerdőtanácsosnak a miniszteri tanácsosi jelleget adományozta.

Tavi Gusztáv érdemeinek ez az újabb, legfelső helyről származó elismerése, amelyről minden magyar erdész bizonyára örömmel vesz tudomást, kapcsolatos a földmivelésügyi miniszterium erdészeti főosztályának szervezetében beállott változásokkal. Az eddig egységes erdészeti főosztály ugyanis f. év január hó 1-vel I. A. és I. B. főosztályokra oszlott. *Tavi* Gusztáv az I. B. főosztály főnöke lett, amelynek élén, mint eddig, a kincstári erdők ügyeinek igazgatását fogja vezetni.

Hirsch István. Már mult füzetünkben megemlékeztünk röviden a közalapítványi erdők eddigi érdemes vezetőjének *Hirsch* István főerdőtanácsosnak saját kérelmére történt nyugalmaztatásáról s arról, hogy Ő felsége ez alkalomból sok évi hű és buzgó szolgálatainak elismerésül a miniszteri tanácsosi czimet adományozta neki.

A közszolgálat teréről visszavonuló, tisztársainak osztatlan tiszteletétől és szeretetétől kísért kiváló szakférfiunak arczképét egyik műmellékletünkön hozzuk, életrajzi adatait pedig a következőkben közöljük:

Kis-Jenőn, Aradmegyében született az 1842. évben. Szaktanulmányait az akkori mariabrunni cs. kir. erdőakadémián végezte és 1863. évi október hó 1-től néhai István főherczeg és József főherczeg közös tulajdonában volt kisjenői uradalom erdőhivatalához, mint erdészsegéd neveztetett ki, de már 1864-ben kezelő-erdészszé lépett elő, mely minőségében 1870-ig működött az uradalomnál, az akkor német kezelésnek magyarrá tétele körül buzgólkodva. Az erdészeti kezelés önállóságának megszüntetése folytán és egészségi okokból 1870 márczius 15-én átlépett a kultuszminiszteriumnál akkor létezett erdőszámvevőséghez, honnan 1871. évi október hóban ugyanezen miniszterium erdészeti osztályához, miniszteri fogalmazóvá neveztetett ki. 1882. évi december hó 29-én kelt legfelső elhatározással a miniszteri titkári czimet és jelleget, valamint járandóságokat nyerte, 1893. évi február hó 2-án kelt legfelső elhatározással pedig főerdőtanácsossá neveztetett

Hirsch Josenitz

ki, s mint ilyen a közalapítványi uradalmak erdészeti ügyeit vezette, valamint a főpapi és egyházi személyek javadalmaihoz tartozó erdészeti ügyekkel foglalkozó ügyosztály önálló főnökeként működött, mig nem 41 évet meghaladó szolgálat után 1905. évi január hó 1-től, saját kérelmére állandó nyugalomba helyeztetett és sok évi hasznos szolgálata elismerésül a miniszteri tanácsosi czimmal lett kitüntetve.

Változás a földmivvelésügyi miniszterium erdészeti főosztályának ügybeosztásában. Az erdészeti főosztály ügy- és személybeosztása a f. év kezdetével igen lényeges átalakuláson ment át; hogy t. olvasóink tájékozva legyenek a felől, hogy mely fő- és ügyosztályokba mely ügyek tartoznak, Erdészeti Rendeleték Tára czimű rovatunkban az erdészeti ügyeket intéző két főosztály, ügy- és személybeosztását szószerint közöljük.

A kincstári erdőigazgatóságok stb. hatáskörének kibővítése. A földmivvelésügyi miniszterium a kincstári erdőigazgatóságok, főerdőhivatalok és erdőhivatalok hatáskörét a f. év elejétől kezdve újból szabályozta s ez alkalommal az eddigi igen központosított ügymeneten, a hatáskör több irányban való bővítése által könnyített, ami a gazdaság vitelére bizonyára jótékony befolyással lesz. A hatáskör a kezelés, az üzem, az értékesítés, a bérletek, némileg az építkezés és a személyi ügyek terén bővült. A személyi ügyek közül pl. az összes altiszti kinevezések stb. az erdőigazgatóságok hatáskörébe ment át.

A hatáskör egyuttal egységes is lett, t. i. ugyanaz a hatásköre az erdőigazgatóságnak, mint a főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak. Kívánatos volna, hogy a czimzésekben fenálló különbség is megszűnnék, mely ilyképpen már egyáltalában nem bir jogosultsággal.

Pauer János †. Az 1904. év nem tűnhetett le, hogy el ne vigyen még egyet azok közül, kiknek ravatalánál a mélyen sujtott családon kívül gyászol a hazai erdészet is. Nehéz, kínos betegség döntötte ágyba a tevékeny, munkás férfiut félesztendővel azelőtt. Hónapok óta türte férfiasan, erős lélekkel azt a rettenetes harcot, melyet életereje vivott szervezetében a kérlelhetetlen halállal, mig végre deczember 21-én megszűnt a küzdelem.

Pauer János 1846. évi december hó 23-án született Andrásfalván, Liptómegyében. Középiskolai tanulmányait Késmárkon és Rozsnyón végezte s az érettségi vizsgát 1865-ben tette le a késmárki lyceumban. Jogi tanulmányainak az eperjesi jogakadémián történt elvégzése után 1868-ban a selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémiára ment, hol bányászati tanulmányait 1871-ben fejezte be. 1871 szeptember havában bányaesküdtnek neveztetett ki s mint ilyen az oraviczai bányakapitányságnál tett szolgálatot. Kiváló szakismeretével s fáradhatatlan buzgóságával már itt feltűnt s ennek tulajdonítandó, hogy a bírói államvizsgának 1872 április havában történt letétele után, ugyanez év december havában a bányászati s erdészeti akadémiához titkárrá s rendkívüli tanárrá neveztetett ki, mely állását mindvégig odaadó munkássággal töltötte be.

Nagy hivatalos elfoglaltsága mellett jelentékeny szerepet játszott Selmeczbánya köz- és társadalmi életében is. Hosszu évek óta tiszteletbeli tanácsnok és választott tagja volt a törvényhatósági bizottságnak, s mint ilyen különösen a gazdasági kérdésekkel foglalkozott kiváló szakértelemmel s ügybuzgósággal. Gazdasági ismereteinek elismeréseül a m. kir. földmivelésügyi minisztérium gazdasági tudósítónak nevezte ki. Már 15 éve főparancsnoka volt az Önkéntes Tüzoltó Egyletnek s lelkes tagja minden kulturális s jótékony egyesületnek s intézetnek. A Népbank vezetésében hosszabb időn át mint aligazgató vett részt s a Takarékpénztárnál az utóbbi években igazgatósági tag volt.

Irodalmi működése több cikkre s értekezésre terjed, melyeket részint a „Bányászati s Kohászati Lapokban“, részint más szaklapokban tett közzé. Nagyobb művei: „A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia története alapításától, vagyis 1770-től kezdve az 1895/96. tanév végéig“ és „A selmeczbányai takarékpénztár 50 éves története“. Utolsó időben előadója volt a bányatörvény-javaslatnak, mely munkáját, sajnos, már nem fejezhette be.

Temetése december 23-án délután volt, a bányászati s erdészeti főiskola legújabb épületének gyászdiszszel bevont előcsarnokából. A részvét impozánsan nyilatkozott meg az elhunyt iránt. A főiskola tanári karán s az ifuságon kívül megjelent Selmecz-

bánya város minden hivatala és testülete s a ravatalt borító számos koszorút külön kocsinak kellett vinnie. A ravatalnál Händel Vilmos főesperes mondott megható szép imát, majd Barlai Béla dr. főiskolai tanár tartott gyönyörű bucsuztató beszédet a főiskola tanári kara, Puksa Endre ifjusági köri elnök pedig az ifjuság nevében.

Az elhunytban a bányászati és erdészeti főiskola egyik legrokonszenvesebb tanárát, a bányászat és erdészet pedig egyik legbuzgóbb s lelelkesebb hívét vesztette el.

Nyugodjék békében!

Tölgyfa árverési eredmények. Baranya és Somogy vármegyékben, a Dráva folyó mentén fekvő vaiszlói és lakoccai vallásalapítványi és apátsági erdőkben a folyó év őszén eszközölt tővön álló tölgy, donga és műfa eladásoknál a multban tapasztalt kedvező értékesítési viszonyok — minden gazdasági pangás daczára — még javultak.

E kedvező értékesítési viszonyokat előmozdítja az a tény, hogy a nagyobb méretű és jó minőségű tölgyfát szolgáltató állabok hazánkban is már igen ritkán találhatók, hogy még a szálankénti faárveréseknél a nagyobb fakereskedők is igen élénk részt vesznek a versenyben, továbbá, hogy a folyó évben a mezőgazdaságra oly súlyosan nehezedő szalmahiány a tűzifakeresletet lényegesen megélénkítette s az alföldi emberek javarészét tűzifa beszerzésére kényszeríti.

A szalmahiánynak az erdőgazdaságra kiható eme fentebb vázolt kedvező befolyása különösen ott jut érvényre, hol a galy és gyéritésifa a közelmultban csak alárendelt áron volt értékesíthető; ma e tűzifaválasztékok igen számbavehető jövedelemhez juttatják a birtokost. A szalmatüzelésre berendezett kisebb helyi gőzmalmok tulajdonosai, hogy üzemük fennakadást ne szenvedjen, lát vásárolnak, szokatlan magas áron.

Visszatérve azonban a czimben felemlítetttekre, jelezhetem: hogy a vaiszlói erdőben 1943 k. holdról szálanként eladott 331 drb. 3249 m³ 23,803 K. 30 fill. becsértékű tölgyfáért befolyt 37,835 K., vagyis átlag darabonként 114 K. 30 f., a lakoccai erdőben pedig 4919 k. holdról, zártajánlatu verseny útján értéke-

10. kép. Tölgyfa-árverés Vaiszlón. I. (Ifj. Hetessy Gy. felvétele.)

11. kép. Tölgyfaárverés Vaiszlón. II. (Ifj. Hetessy Gy. felvétele.)

sített 12577 m³ 90,764 K. 93 fill. becsült tölgy-, kőris-, szil- és gyertyánfaállományért 127,365 korona vételár éretett el.

Szokatlan tételek, hogy egy-egy darab tölgyfa átlagos vételára a 100 koronát meghaladja.

Azonban e számadatok egyuttal bizonyítékai annak is, hogy az erdők az alföldi róna tájon is fenntartandók, mert hisz a magyar népnek télviz idején is kielégítő keresetet nyújtanak, kész gyár az erdő, mely a falu százakra menő munkásának egészséges foglalkozást teremt, gazdagot, szegényt, hol fuvarosként, hol favágóként munkába szólít.

Minthogy azonban ily alföldi erdők a mai korban mindinkább ritkulnak — ámbár a mai kor erdészei olykoron még láthatnak ily ős-tölgyeseket — azok némiképeni megőrzéseül két fényképet is bemutatok a vaiszlói f. évi november hó 17-iki árverésről.

Az egyik kép egy 300 koronás tölgyfát, a másik egy 400 koronásat ábrázol a vevőközönsséggel együtt. —ő.

Halálozás. *Havas Ágoston*, kir. alerdőfelügyelő, a zirczi apátság volt erdőmestere és az Országos Erdészeti Egyesület buzgó választmányi tagja, amint lapunk zártakor értesülünk, f. hó 10-én életének önként véget vetett. A tragikus módon elhunyt érdemes szakférfiuról legközelebbi számunkban bővebben megemlékszünk. *Bükkel* Antal, a veszprémi püspökség erdőmestere az Országos Erdészeti Egyesület r. t., mult év decz. hó 15-én Sümegen 65 éves korában elhunyt. — Id. *Roszinszky* János ny. kincst. erdőmester, Liptómegeye törvényhatósági bizottságának tagja meghalt Liptószentmiklóson 81 éves korában. Béke hamvaikra!

Egészségnapár 1905-re sok közhasznu tudnivalót tartalmaz elsőrendü orvosi tekintélyek tollából. Megrendelhető a Budapesti Hirlapnál, Budapest, VIII., Röck-Szilárd-utca 4. Ára kötve 1 K. 100 drb megrendelésnél 60 fillér.

